

1. Orientačné charakteristické znaky podozrivého materiálu

Podozrivé materiály sa vo väčšine prípadov vyznačujú kombináciou viacerých identifikačných znakov.

(1) *Zásielka*

- a. veľa známok na obálke,
- b. rukou napísaná alebo nesprávne napísaná adresa,
- c. nesprávne tituly a oslovenie adresáta,
- d. uvedené tituly, ale žiadne meno a priezvisko,
- e. gramatické chyby,
- f. olejové alebo farebné škvrny, podozrivý zápach,
- g. neuvedená spiatočná adresa,
- h. vyššia hmotnosť listu (balíčka),
- i. tvarovo nesúmerná alebo nerovná (hrboľatá) obálka,
- j. vyčnievajúce drôty alebo kovové, napr. hliníkové fólie,
- k. veľa zabezpečovacieho materiálu, ako lepiace pásy, nálepky a pod.,
- l. veľa nápisov a označení, farebne a tvarovo pútavých nálepiek s textom alebo obrázkom,
- m. tikanie vo vnútri zásielky,
- n. označenie na obálke ako „dôverné“, „do vlastných rúk“ alebo „osobné“,
- o. odlišné miesto odoslania na spätnej adrese od miesta odoslania na poštovej pečiatke.

(2) *Materiál* (krabica, fľaša, nádoba alebo iný materiál)

- a. neprirodzený tvar a zápach,
- b. neobvyklý obal z kovového alebo skleneného materiálu,
- c. výstražné symboly na obale.

2. Odporúčaný postup pri manipulácii s podozrivým materiálom

- a. netriať materiálom (zásielkou) a nevyberať zo zvedavosti jej obsah,
- b. vložiť materiál (zásielku) do plastového vrečka alebo nejakého iného vhodného obalu (kontajnera), aby obsah nemohol vytekať,
- c. ak nie je k dispozícii vhodný obal alebo kontajner, materiál (zásielku) zakryť, napríklad oblečením, fóliou, papierom, smetným košom a už neodokryvať,
- d. v zamestnaní upozorniť priameho nadriadeného a hlásiť prípad na tiesňovú linku 112 a lebo miestnej polícii,
- e. v domácom prostredí hlásiť prípad na tiesňovú linku 112 a lebo miestnej polícii,
- f. pre príslušníkov policajného zboru pripraviť zoznam všetkých osôb, ktoré sa nachádzali v miestnosti alebo časti budovy v čase zistenia podozrivej zásielky, osobitne zoznam osôb priamo kontaktovaných s materiálom,
- g. opustiť miestnosť, zatvoriť jej dvere aj časť budovy, aby ďalšie osoby nemohli prísť do kontaktu s podozrivou zásielkou a zabraňovať vo vstupe dovnútra iným osobám,
- h. na dvere miestnosti (časti budovy) pripevniť list papiera s nápisom **POZOR PODOZRIVÝ MATERIÁL (ZÁSIELKA) – NEVSTUPOVAŤ !**,
- i. umyť si ruky mydlom a vlažnou vodou, aby sa materiál nerozšíril na tvár,
- j. poskytnúť príslušníkom policajného zboru horeuvedený zoznam osôb,
- k. neutierať materiál prachovkou aby sa nerozvíril, ale ho okamžite zakryť,

- l. v prípade rozsypania alebo rozliatia materiálu zadržať dych, zakryť si bez omeškania dýchacie cesty hustou tkaninou,
- m. vyzliecť kontaminované oblečenie a vložiť ho do plastového vreca alebo iného obalu a odovzdať ho oprávneným osobám prichádzajúcim prípad riešiť,
- n. požiadať niektorú z prítomných osôb, aby kontaminované časti tela izoloval plastovým alebo papierovým materiálom a upevnil ho obviazaním vreckovkou, šatkou, šálom, prípadne samolepiacou páskou,
- o. čo najskôr sa osprchovať s mydlom a vlažnou vodou od hlavy nadol, nepoužiť však žiadne iné dezinfekčné prostriedky, najmä nie do očí,
- p. po aktivácii nejakého výbušného zariadenia s tlmeným výbuchom, po obdržaní varovnej informácie o kontaminácii ventilačného systému alebo klimatizácie, vypnúť všetky ventilátory alebo klimatizačné jednotky v miestnosti aj v celej budove.

Odporúčaný postup je výpisom z materiálu „Odporúčaný postup pri manipulácii so zásielkami podozrivými z biologickej kontaminácie“, ktorý bol vypracovaný hlavným hygienikom SR v októbri 2001 ako odozva na situáciu po teroristických útokoch na USA. Predstavuje odporúčané bezpečnostné opatrenia pre všetky skupiny obyvateľstva a to pre právnické osoby aj fyzické osoby.

Ďalšie informácie súvisiace s uvedenou problematikou je možné získať na odbore krízového riadenia OÚ Trnava.